

ת"פ 31372/12/19 - מדינת ישראל נגד מרב רודב, שלמה רודב

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב
ת"פ 31372-12-19 מדינת ישראל נ' רודב ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט אורן שגב
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד חגית רונן

המאשימה

נגד

1. מרב רודב
2. שלמה רודב
ע"י ב"כ עוה"ד גיל דחוח

הנאשמים

גזר דין

1. בישיבת ההקראה שהתקיימה בפניי ביום 08.09.20, הורשעו הנאשמים על פי הודאתם בעבירות של העסקה שלא כדין, העסקה ללא היתר העסקה ללא ביטוח רפואי והעסקה בצוותא, והכל כמפורט בכתב האישום.
2. במסגרת הטיעונים לעונש, טענה ב"כ המאשימה כי הנאשמים, שהנם בני זוג, הודו והורשעו במיוחס להם בכתב האישום בעבירות של העסקה שלא כדין וללא היתר וללא ביטוח רפואי, וזאת במשך שלוש שנים, כמפורט בפרק ב' לכתב האישום.
3. בהתאם למדיניות המאשימה, הוגש במקרה זה כתב אישום יזום, שכן מדובר בהעסקת עובדת זרה בנסיבות מחמירות, בהן העובדת הועסקה בעבודות משק בית בתקופה של שלוש שנים, ובנוסף מדובר בנתינה מהפיליפינים שנכנסה לישראל באשרת עבודה לענף הסייעוד, שתוקפו פג ביום 28.12.09 ובתקופת העסקתה אצל הנאשמים היתה ללא כל רישיון ישיבה או עבודה בישראל.
4. הואיל והנאשמים עברו על חוק עובדים זרים שלא במסגרת משלח ידם, קנס המקסימום של העסקה שלא כדין הוא 58,400 ₪, וביחס לביטוח רפואי - 116,800 ₪, וזאת ביחס לכל נאשם.
5. עוד הוסיפה, כי בהתאם לחוק העונשין יש ל לפסוק את מתחם העונש ההולם ורק לאחר מכן בהתאם לנסיבות העבירה ולנסיבות העושה יקבע העונש הראוי למקרה. על פי עקרון ההלימה הרי שיש לקבוע את השווי המוסרי של העבירה במנותק מנסיבות העושה.
6. ב"כ המאשימה טענה, כי הנאשמים הורשעו כל אחד מהם ב- 3 עבירות על חוק עובדים זרים והעסקה ללא היתר, העסקה שלא כדין והעסקה ללא ביטוח רפואי המהווים אירוע אחד. ביחס למשמעות ההכרה במספר עבירות כאירוע

אחד, הפנתה להלכת חדוות הורים והוסיפה, כי סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע את השיקולים לקביעת המתחם. בין היתר יש להתייחס לזהות הערך החברתי שנקבע ומידת הפגיעה בו וכן למדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. לעניין הערך החברתי, טענה כי מדובר בפגיעה בערכים שונים: האחד - פגיעה בעובדת אשר הועסקה ללא תנאי עבודה, ובאופן ספציפי הנאשמים לא הסדירו עבודה ביטוח רפואי כחוק; השני - פגיעה במשק הישראלי כאשר ידוע כי על העסקת עובדים זרים יש השלכות כלכליות וחברתיות על המשק כולו. מדובר בעבירות שהוכרו כמכת מדינה ובהתאם להלכת חדוות הורים, נקבע כי הענישה צריכה להיות מוחשית ובבעלת אופי כלכלי.

8. לעניין חומרת העבירה על העסקה של ביטוח רפואי, הפנתה לע"פ 2158-01-15 מדינת ישראל נ' אפלגרם פסקה 19.

9. ב"כ המאשימה ביקשה במקרה זה לקבוע את מתחם הענישה בעבירה של העסקה שלא כדין בין 23,000 ₪ לבין 53,400 ₪ וביחס לעבירה של אי עריכת ביטוח רפואי - בין 10,000 ₪ לבין 18,000 ₪. עוד ציינה את התיקונים השונים אשר הוכנסו לחוק ואת ההחמרה בענישה.

10. באשר לנסיבות העסקה של עובדת זרה במשק בית, טענה כי מדובר בנסיבות שמצריכות מהמדינה להשקיע משאבים לביצוע הוצאת צווים וכך היה במקרה דנן. עוד ציינה, כי עבודתה של העובדת הזרה בביתם של הנאשמים הופסקה רק בעקבות פעילות פקחים מטעם המאשימה.

11. לעניין גובה הקנס, ביקשה להשית על כל אחד מהנאשמים קנס שיהווה הרתעה לנאשמים בכך שלא ישתלם להם לבצע את העבירות נושא כתב האישום והוסיפה, כי בהיעדר ראיות בדבר מצבם הכלכלי של הנאשמים, המאשימה תבקש להשית קנס בגין העבירה שלא כדין בסך של 40 אלף ₪ לכל נאשם ובסך הכל 80 אלף ₪ בעבירה הזו, ובגין העסקה של ביטוח רפואי קנס של 17 אלף ₪ לכל נאשם ובסה"כ 34 אלף ₪. בהקשר זה הפנתה לע"פ 9003-09-16 בעניין טביב נ' מדינת ישראל, שם דובר על העסקה של פחות מחודש ימים והוטל קנס של 15 אלף ₪ ובית הדין לא מצא להתערב בענישה, שעה שבמקרה זה, מדובר על העסקה לתקופה של 3 שנים.

12. בנוסף ביקשה כי ביה"ד יחייב את הנאשמים לחתום על התחייבות להימנע מביצוע העבירות בהן הורשעו למשך שלוש שנים.

13. ב"כ המאשימה סיימה טיעוניה והצהירה, כי ככל שהנאשמים יעתרו לפריסת תשלום, המאשימה תותר את העניין לשיקול דעת בית הדין וכך גם את גובה ההתחייבות.

14. ב"כ הנאשמים ביקש, כי בית הדין ייקח בחשבון את העובדה שהנאשמים ויתרו על בקשתם לעדות מוקדמת של העובדת הזרה שכן החליטו להודות ולא לנהל את ההליך המשפטי. החלטה זו של הנאשמים מבטאת לקיחת אחריות מצדם וחיסכון בזמן שיפוטי, הוסיף.

15. עוד הוסיף, כי בנסיבות של הודאה בשלבים המוקדמים, מקובל לקבוע את הרף העליון על 50 אחוז מהקנס העונשי המקסימלי וכי יש לקבוע את הרף התחתון על סך של 10 אלף ₪. עוד ביקש לקחת בחשבון לקולא את חלופת הזמן של כשנתיים כמעט מאז העבירה שלא בוצעו מאז כל עבירות.

16. הסניגור הוסיף עוד, כי ההליך הפלילי היה הליך מאוד מרתיע מבחינת הנאשמים וביקש לקחת בחשבון את עצם ההרשעה עליהם כאנשים נורמטיביים שמעולם לא הסתבכו עם החוק, לרבות השלכות עתידיות עליהם.

17. לעניין נסיבות ביצוע העבירה, טען, כי הפגיעה בערכים המוגנים היתה נמוכה ובתמיכה לדבריו, הגיש פסק דין של בית לעררים לפי חוק הכניסה לישראל (נא/1).

18. באשר לעובדת הזרה, טען, כי בזמנים הרלוונטיים היתה לה בת לאב ישראלי בת 5 שנים, ובנסיבות ההלו הסיכוי שיכירו במעמד של האם הוערך כגבוה מאוד. העובדה שעד למועד הדיון, לדבריו, היא לא גורשה מהארץ, היא כי הוכחה אבהותו של האב הישראלי וכרגע הם נמצאים בתהליכי הסדרה. בנסיבות אלה, הנאשמים סברו כי מדובר בעובדת שמחזיקה באישורים המתאימים, אלא שהסתבר להם כי טעו מבחינה עובדתית. עוד הוסיף, כי העובדת לא לנה בביתם של הנאשמים אלא נהגה לנקות את ביתם פעמיים או שלוש בשבוע למספר שעות בודדות ולכן מדובר בפגיעה בערך המוגן ברף הנמוך שלו.

19. לגבי הביטוח, טען, כי היה לעובדת ביטוח של קופת חולים וביקש כי ביה"ד יתחשב בכך כמו גם בענישה במקרים אחרים, כפי שבא לידי ביטוי ב- 8 פסקי דין שהוגשו (נא/2).

20. הסניגור הוסיף, כי מדובר באנשים נורמטיביים אשר מתייחסים למקרה בכובד ראש וסיים טיעונו בבקשה, כי הקנס יפרס ל- 10 תשלומים.

דין והכרעה

21. העבירות על חוק עובדים זרים נקבעו כעבירות מנהליות, והקנסות המנהליים שהוצמדו להן הן בשיעורים משמעותיים, ובהיקפים של אלפי שקלים. הדבר מבטא את יחסו של המחוקק לתופעה של העסקת עובדים זרים בניגוד לדין ולכך שמדובר בעבירה שמשיאה למעסיקים תועלת כלכלית של ממש (ראו: בג"צ 9722/04 פולגת נ' מ"י (7.12.2006)).

22. מדובר בעבירה שביסודה עומד מניע כלכלי מובהק ולכן, על מנת שהאכיפה תהיה אפקטיבית, עליה להיות משולבת בסנקציה כספית, אשר יהיה בה כדי ליצור את ההרתעה הנדרשת ולהפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת. ראו: ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ ואח' (להלן - "הלכת חדוות הורים"), שם פסק בית הדין הארצי כי: "[...] העסקת עובדים זרים ללא היתר פוגעת במדיניות הכלכלית של הממשלה ו"פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם 'עבודה זולה'", היינו משליכה באופן עקיף על היקף האבטלה ועל תנאי העסקתם של העובדים הישראלים (ע"פ 1001/01 מדינת ישראל - נפתלי ניסים, פד"ע לח 145 (2002); כן ראו את דברי ההסבר לתיקון מס' 7 לחוק עובדים זרים - ה"ח 143 התשס"ה 354 ואת דברי ההסבר לתיקון מס' 15 לחוק עובדים זרים - ה"ח 481 התש"ע 236). כחלק מכך יש לקחת בחשבון כי המניע לביצוע העבירה הינו במקרים רבים כלכלי, לצורך השגת תועלת כלכלית, ויש לפיכך הצדקה לעונש כלכלי אפקטיבי." וראו גם: ע"פ 1001/01 מדינת ישראל נ' ניסים (17.6.2002), שם קבע בית המשפט העליון כי העסקת עובדים זרים ללא היתר עבודה היא עבירה חמורה בעלת השלכות חברתיות ומוסריות.

23. ביחס לגזירת עונשם של הנאשמים, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 על בית המשפט לקבוע מיום 10.7.2012 מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה ולהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם הענישה ההולם, על בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ורשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור.
24. ביחס למתחם הענישה, לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי מתחם הענישה שהמדינה ביקשה אינו חורג ממתחם הסבירות ביחס למהות העבירה ובמיוחד למשך ביצועה הארוך, וזאת ביחס למתחם הענישה שנקבע בתיקים דומים, ועל כן אני מקבל אותו.
25. ביחס לחלקו של כל אחד משני הנאשמים, המאשימה ביקשה להשית על כל אחד משני הנאשמים קנס זהה. משלא הונחה בפני תשתית ראייתית כלשהי ביחס לחלקו של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירה בה הורשעו ומשהנאשמים הודו בעבירות המיוחסות להם, אין לי אלא לקבל את טענת המאשימה ביחס לכך שיש להשית על הנאשמים עונש זהה.
26. ביחס לעונש הספציפי שראוי להשית על הנאשמים בתוך מתחם הענישה שהוצע ע"י המאשימה, סבורני כי יש לקחת בחשבון לקולא את העובדה שמדובר בתא משפחתי אחד וביחידה כלכלית אחת (ראו: פסיקת בית הדין הארצי בע"פ 33166-09-15 **מדינת ישראל נ' ערגה מן ואלי מן**. ניתן ביום 01.02.17) (להלן - "**עניין מן**").
27. בנוסף, השתכנעתי כי יש לקחת בחשבון לקולא את העובדה שזוהי הפעם הראשונה בה הנאשמים מורשעים בעבירות המיוחסות להם והודאתם בביצוען לא רק חסכה זמן שיפוטי יקר אלא מצביעה לטעמי כי הפנימו את חומרת המעשה. חיזוק נוסף לכך, אני מוצא בעובדה, שמאז ביצוע העבירות ועד היום, הנאשמים לא עברו עבירות דומות.
28. אוסיף, כי הגם שלא נטען דבר לעניין מצבם הכלכלי של הנאשמים, סבורני, כי יש לקחת בחשבון את המצב הכלכלי במשק הישראלי בשנה האחרונה מאז פרוץ משבר הקורונה.
29. בנוסף לכל האמור לעיל, ראיתי להיעתר לבקשת המאשימה ולחייב את הנאשמים לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה דומה למשך התקופה המקסימלית שנתבקשה - 3 שנים. כידוע, העיצום הכספי הנו רק רכיב עונשי אחד המצטרף לרכיב עונשי אחר והוא הטלת התחייבות על הנאשם להימנע מביצוע עבירה. התחייבות זו מהווה כשלעצמה עונש של קנס מותנה, הגם שמדובר בעונש הקל שבעונשים הקבועים בחוק העונשין (ראו דברי כב' הנשיא (בדימ') א. גרוניס בדנ"פ 8062/12 **מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ**, (2.4.2015) עמ' 9-10, פסקה 12).
30. לאור כל האמור לעיל, אני משית על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם 1 - בגין עבירה של העסקה שלא כדין - 23,000 ₪ ובגין עבירת הביטוח - 10,000 ₪;

הנאשמת 2 - בגין עבירה של העסקה שלא כדין - 23,000 ₪ ובגין עבירת הביטוח - 10,000 ₪;

31. כל אחד משני הנאשמים ישלם את הקנס שהושת עליו ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים בסך 3,300 ₪ כל אחד. מועד תשלומו של התשלום הראשון - 01.04.21. לא ייפרע אחד מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס הבלתי נפרעת לפירעון מידי.

32. בנוסף, בתוך 30 יום מהיום כל אחד משני הנאשמים יחתום על התחייבות שלא לעבור על העבירות בהן הורשע בתיק זה למשך 3 שנים מהיום, שאם לא כן יחויב כל אחד מהם בקנס המקסימלי הקבוע בחוק ביחס לכל אחת מ-2 העבירות, קרי: ביחס לעבירת העסקה שלא כדין - 58,400 ₪ וביחס לעבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי - 116,800 ₪.

33. המזכירות תשלח למשרד ב"כ הנאשמים את שוברי התשלום עבור 2 הנאשמים ואת ההתחייבויות, והוא ידאג להשיב את ההתחייבויות הנ"ל לתיק ביה"ד, כשהן חתומות.

34. המזכירות תשלח את גזר הדין למשרדי ב"כ הצדדים בדואר

ניתן היום, ט"ז אדר תשפ"א, 28 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.